C/2026/3933

1.9.2026

ODPORÚČANIE RADY

z 10. júla 2026,

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Rakúska

(C/2026/3933)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) V nariadení (EÚ) 2024/1263 sa stanovujú ciele rámca správy hospodárskych záležitostí, ktorého cieľom je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií, ako aj predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. V uvedenom nariadení sa stanovuje, že Rada a Komisia vykonávajú mnohostranný dohľad v kontexte európskeho semestra v súlade s cieľmi a požiadavkami stanovenými v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Európsky semester zahŕňa predovšetkým formulovanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny a dohľad nad ich vykonávaním.

(2) Komisia 25. novembra 2025 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 aj správu o mechanizme varovania na rok 2026, v ktorej neurčila Rakúsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny, odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa ľudského kapitálu v Európskej únii a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2026, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada 21. apríla 2026 prijala odporúčanie týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny ([2]) a 9. marca 2026 spoločnú správu o zamestnanosti a odporúčanie týkajúce sa ľudského kapitálu.

(3) Komisia uverejnila 29. januára 2025 Kompas konkurencieschopnosti, čo je strategický rámec, ktorého cieľom je posilniť globálnu konkurencieschopnosť Únie v nasledujúcich piatich rokoch. Sú v ňom identifikované tri transformačné požiadavky, a to inovácie, dekarbonizácia a konkurencieschopnosť a bezpečnosť, ktoré sú kritickými piliermi udržateľného hospodárskeho rastu. Kompas konkurencieschopnosti od svojho uverejnenia poskytuje podklady pre prácu v rámci európskeho semestra, čím sa zabezpečuje, aby hospodárske politiky členských štátov boli konzistentné so strategickými cieľmi EÚ, a vytvára sa jednotný prístup k správe hospodárskych záležitostí, ktorý podporuje udržateľný rast, inováciu a odolnosť v celej Únii.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Ú. v. EÚ C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(4) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2026 naďalej vyvíja súbežne so záverečnou fázou vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF) ([3]). Pre plnenie politických priorít v rámci európskeho semestra mali zásadný význam plány obnovy a odolnosti spolu s financovaním v rámci politiky súdržnosti, keďže tieto plány boli potrebné na účinné riešenie všetkých výziev identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v nedávnych cykloch, resp. ich významnej podskupiny, pričom v programoch financovaných z európskej politiky súdržnosti sa museli zohľadňovať odporúčania pre jednotlivé krajiny. S blížiacim sa koncom trvania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti je nevyhnutné naďalej zachovať a rozvíjať reformy a investície podporované a vykonávané v rámci tohto mechanizmu, a to najmä tie, ktoré prispievajú k riešeniu výziev identifikovaných v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny.

(5) Komisia 3. júna 2026 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Rakúska na rok 2026. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Rakúsko dosiahlo pri plnení odporúčaní z roku 2025, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Rakúska. Na základe uvedenej analýzy sa v správe o krajine identifikovali najnaliehavejšie výzvy, ktorým Rakúsko čelí. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Rakúska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľových hodnôt Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

(6) Rada 8. júla 2025 na základe posúdenia a odporúčania Komisie prijala odporúčanie, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Rakúska ([4]). Plán sa vzťahuje na obdobie od roku 2025 do roku 2029 a predstavuje fiškálnu úpravu rozloženú na sedem rokov. Rada odporučila tieto maximálne miery rastu čistých výdavkov: 2,6 % v roku 2025, 2,2 % v roku 2026, 2,2 % v roku 2027, 2,0 % v roku 2028 a 2,3 % v roku 2029, čo zodpovedá maximálnym kumulatívnym mieram rastu vypočítaným vo vzťahu k východiskovému roku 2024, a to 2,6 % v roku 2025, 4,8 % v roku 2026, 7,2 % v roku 2027, 9,4 % v roku 2028 a 11,9 % v roku 2029. V prípade rokov 2025 – 2028 sa tieto maximálne miery rastu čistých výdavkov zhodujú s nápravnou trajektóriou, ako to 8. júla 2025 odporučila Rada podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ s cieľom odstrániť nadmerný deficit ([5]). Na základe posúdenia Komisie týkajúceho sa účinných opatrení z 3. júna 2026 ([6]) je postup pri nadmernom deficite v prípade Rakúska pozastavený.

(7) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine a jej dôsledky predstavujú pre Európsku úniu existenčnú výzvu. Komisia vyzvala členské štáty, aby požiadali o koordinovanú aktiváciu národnej únikovej doložky Paktu stability a rastu s cieľom podporiť úsilie EÚ o dosiahnutie rýchleho a výrazného zvýšenia výdavkov na obranu ([7]), pričom Európska rada tento návrh 6. marca 2025 uvítala. V nadväznosti na žiadosť Rakúska prijala Rada 17. februára 2026 na základe odporúčania Komisie odporúčanie, ktorým sa Rakúsku povoľuje odchýliť sa od odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov ([8]). Obdobie aktivácie národnej únikovej doložky (v rokoch 2025 až 2028) umožňuje Rakúsku zmeniť priority verejných výdavkov alebo zvýšiť verejné príjmy tak, aby trvalo vyššie výdavky na obranu neohrozili fiškálnu udržateľnosť v strednodobom horizonte.

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Odporúčanie Rady z 8. júla 2025, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Rakúska (Ú. v. EÚ C, C/2025/3958, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3958/oj).

([5]) Odporúčanie Rady s cieľom odstrániť nadmerný deficit v Rakúsku, prijaté 8. júla 2025. Všetky dokumenty týkajúce sa postupu pri nadmernom deficite v prípade Rakúska sa nachádzajú tu: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Belgium_en.

([6]) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej investičnej banke s názvom Európsky semester 2026 – jarný balík [COM(2026) 200 final].

([7]) Oznámenie Komisie s názvom Zohľadnenie zvýšených výdavkov na obranu v rámci Paktu stability a rastu, Brusel, 19. 3. 2025, C (2025) 2000 final.

([8]) Odporúčanie Rady z 17. februára 2026, ktorým sa Rakúsku umožňuje odchýliť sa od maximálnych mier rastu čistých výdavkov stanovených Radou podľa nariadenia (EÚ) 2024/1263 (aktivácia národnej únikovej doložky) (Ú. v. EÚ C, C/2026/1158, 4.3.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1158/oj).

(8) Rakúsko 29. apríla 2026 predložilo výročnú správu o pokroku za rok 2026 ([9]), ktorá sa týkala dodržiavania odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov, uskutočňovania súboru reforiem a investícií, ktoré toto predĺženie obdobia úprav opodstatňujú, a realizácie reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy uvedené v odporúčaniach pre Rakúsko v rámci európskeho semestra. Vo výročnej správe o pokroku sa zohľadňujú aj polročné správy Rakúska o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní jeho plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241. Správa o opatreniach prijatých v rámci postupu pri nadmernom deficite je začlenená do výročnej správy o pokroku.

(9) Rast reálneho HDP v roku 2025 bol 0,6 % a inflácia podľa HICP bola na úrovni 3,6 %. V prognóze Komisie z jari 2026 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 0,6 % v roku 2026 a o 0,9 % v roku 2027, zatiaľ čo inflácia podľa HICP má byť na úrovni 3,0 % v roku 2026 a 2,5 % v roku 2027.

(10) Na základe údajov, ktoré poskytol Eurostat ([10]), sa deficit verejných financií Rakúska znížil zo 4,6 % HDP v roku 2024 na 4,2 % v roku 2025. Zníženie deficitu v roku 2025 odzrkadľuje najmä vykonávanie konsolidačného balíka. Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2026 predpokladá deficit na úrovni 4,1 % HDP v rokoch 2026 a 2027.

(11) Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky ([11]), ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, v roku 2025 reštriktívne, a to na úrovni 1,1 % HDP Predpokladá sa, že v roku 2026 aj 2027 budú reštriktívne, a to o 0,4 % HDP v každom roku.

(12) Na základe údajov, ktoré poskytol Eurostat ([12]), verejný dlh Rakúska vzrástol z 80,0 % HDP na konci roku 2024 na 81,5 % HDP na konci roku 2025. Zvýšenie miery zadlženosti v roku 2025 odráža najmä fiškálny deficit, mierny rast HDP a investície niektorých mimorozpočtových jednotiek v sektore ústrednej štátnej správy do projektov infraštruktúry financovaných z úverov. Na základe opatrení v príslušných oblastiach politiky, ktoré boli známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2026 predpokladá, že pomer dlhu k HDP sa do konca roka 2026 zvýši na 83,4 %, pričom do konca roka 2027 dôjde k ďalšiemu zvýšeniu na 84,9 %.

(13) Na základe údajov Eurostatu ([13]) dosiahli celkové výdavky verejnej správy na obranu v Rakúsku v roku 2025 úroveň 0,7 % HDP, čo v porovnaní s referenčným rokom 2021 zodpovedá zvýšeniu o 0,1 percentuálneho bodu. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že v roku 2026 dosiahnu 0,9 % HDP, čo v porovnaní s rokom 2021 zodpovedá zvýšeniu o 0,3 percentuálneho bodu HDP.

(14) Únia naďalej čelí rizikám v súvislosti s narušením dodávok energie a zvýšenou volatilitou cien, ktoré ešte zhoršuje geopolitické napätie ovplyvňujúce svetové trhy s ropou a plynom. Skúsenosti z energetickej krízy v rokoch 2022 – 2023 ukázali, že rozsiahle a necielené opatrenia prinášajú veľké fiškálne náklady a sú sociálne a ekonomicky neefektívne. Od vypuknutia vojny na Blízkom východe vo februári 2026 prijalo Rakúsko opatrenie fiškálnej politiky na zmiernenie vplyvu vysokých cien energií na domácnosti a podniky ([14]), konkrétne necielené zníženie spotrebnej dane (ktoré zahŕňa regulačné obmedzenia marží) v prípade benzínu a motorovej nafty v apríli a máji 2026. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že fiškálne náklady na toto opatrenie budú v roku 2026 predstavovať menej ako 0,1 % HDP, a to aj vtedy, ak by sa malo predĺžiť do konca roka.

(15) Podľa výpočtov Komisie čisté výdavky v Rakúsku v roku 2025 vzrástli o 2,0 %. Rast čistých výdavkov v roku 2025 je nižší ako odporúčaná maximálna miera rastu.

([9]) Výročné správy o pokroku 2026 sú k dispozícii na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.
([10]) Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2026.
([11]) Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu EÚ. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.
([12]) Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 5. 2026.
([13]) Eurostat, štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (COFOG).
([14]) Ide o stav k dátumu uzávierky prognózy Komisie z jari 2026 (4. mája 2026).

(16) Podľa výpočtov Komisie sa predpokladá, že čisté výdavky v Rakúsku porastú v roku 2026 o 2,1 % a kumulatívne za roky 2025 a 2026 o 4,1 %. Predpokladaný rast čistých výdavkov v roku 2026 je nižší ako odporúčaná maximálna miera rastu. Ak vezmeme do úvahy roky 2025 a 2026 spolu, aj predpokladaná kumulatívna miera rastu čistých výdavkov je nižšia ako odporúčaná maximálna miera rastu.

(17) V odporúčaní, ktorým sa schvaľuje strednodobý plán Rakúska, sa uvádza súbor reforiem a investícií, ktoré sú základom predĺženia obdobia úprav, spolu s harmonogramom ich vykonávania. Vzhľadom na informácie, ktoré Rakúsko poskytlo vo svojej výročnej správe o pokroku, sa Komisia domnieva, že vykonávanie kľúčových krokov týchto reforiem a investícií, ktoré sa mali uskutočniť do 30. apríla 2026, je podľa všetkého vo všeobecnosti na dobrej ceste. Komisia sa domnieva, že Rakúsko celkovo splnilo svoje záväzky uspokojivo ([15]).

(18) Starnutie obyvateľstva predstavuje významnú výzvu pre fiškálnu udržateľnosť dôchodkového systému. Verejné výdavky na dôchodky patria medzi najvyššie v Únii, a to na úrovni 14,5 % HDP v roku 2025, čo odráža aj nízky skutočný vek odchodu do dôchodku. Napriek najnovším a minulým opatreniam vrátane prísnejších pravidiel oprávnenosti v prípade systémov predčasného odchodu do dôchodku od roku 2026 a zbližovanie veku odchodu do dôchodku mužov a žien do roku 2033 sa predpokladá, že skutočný a zákonný vek odchodu do dôchodku zostane v porovnaní s ostatnými členskými štátmi nízky. Predpokladá sa, že transfery do dôchodkového systému na spolkovej úrovni zostanú významné. Naopak, doplnkové dôchodkové systémy sú stále nedostatočne rozvinuté a vyznačujú sa nízkym pokrytím a obmedzenou finančnou hĺbkou.

(19) K zvýšeným úrovniam výdavkov na zdravotnú a dlhodobú starostlivosť prispieva okrem starnutia obyvateľstva aj fragmentácia a nákladová neefektívnosť, čo má negatívny vplyv na verejné financie. Výdavky sú naďalej nastavené v prospech nemocničnej starostlivosti a nedostatočné dodržiavanie výdavkových cieľov naďalej oslabuje rozpočtovú kontrolu. Cieľom reforiem vrátane zriadenia fondu na reformu zdravotnej starostlivosti v roku 2026 je posilniť primárnu starostlivosť a digitalizáciu, no ich vplyv je obmedzený nedostatočnou regulačnou podporou, napr. slabou koordináciou liečebných plánov pacientov. Digitalizácia systému zdravotnej starostlivosti je stále neúplná, čo obmedzuje zvyšovanie efektívnosti. Napriek pomerne vysokým výdavkom na prevenciu chorôb existuje priestor na zvýšenie úsilia v oblasti riadenia behaviorálnych rizikových faktorov a prevencie neprenosných ochorení. V oblasti dlhodobej starostlivosti pretrvávajú nedostatky v riadení vrátane chýbajúcich záväzných cieľových hodnôt výdavkov a obmedzenej integrácie so službami zdravotnej starostlivosti. Pomerne vysoký podiel rezidenčnej starostlivosti a regionálne rozdiely v jej poskytovaní poukazujú na priestor na zlepšenie nákladovej efektívnosti a zabezpečenie jednotnejšej kvality starostlivosti.

(20) Fiškálny rámec Rakúska sa vyznačuje zložitým systémom transferov medzi jednotlivými orgánmi federálnej a regionálnej verejnej správy, čo obmedzuje efektívnosť verejných výdavkov. Vzhľadom na nízku úroveň daňovej autonómie sa spolkové krajiny vo veľkej miere spoliehajú na zdieľané príjmy, nie na vlastné zdroje, pričom len malý podiel celkových verejných príjmov v roku 2025 plynul zo zdrojov na nižšej ako celoštátnej úrovni. Financovanie základných služieb, ako sú zdravotná starostlivosť, starostlivosť o deti a verejná doprava, zároveň čiastočne závisia od výdavkov poskytnutých spolkovými krajinami a obcami. Rakúsko v apríli 2026 zrevidovalo svoj pakt stability a rastu z roku 2025 s retroaktívnym účinkom od 1. januára 2024 s cieľom stanoviť ciele v oblasti dlhu a deficitu pre spolkovú vládu a regionálne a miestne samosprávy a zaviesť požiadavky na mesačné predkladanie správ na regionálnej úrovni, ale konkrétne zmeny v prideľovaní výdavkov a mechanizmoch zodpovednosti boli skromné. Pakt vo veľkej miere vychádza z existujúcich dohôd a zásadne nemení zložité rozdelenie právomocí medzi jednotlivými úrovňami verejnej správy. Okrem toho je súčasná spolupráca medzi miestnymi samosprávami nerovnomerná. Prepojenie komunálnych údajov v záujme vytvorenia interoperabilnej platformy na výmenu údajov a podpora viacúčelových partnerstiev v oblasti služieb (*Mehrzweckverbände*) na funkčnej úrovni by mohli zvýšiť efektívnosť, kvalitu služieb a úspory nákladov.

(21) Daňový mix sa naďalej vo veľkej miere opiera o príjmy z pracovnej činnosti a spotrebu. V roku 2025 malo Rakúsko piaty najvyšší pomer daní k HDP v EÚ so značným priemerným daňovo-odvodovým zaťažením práce ([16]). Od roku 2023 sa pásma dane z príjmu fyzických osôb indexujú podľa inflácie, čím sa zabraňuje ďalšiemu zvyšovaniu daňovo-odvodového zaťaženia prostredníctvom pohybu v rámci daňových pasiem. Niekoľko dlhodobých štrukturálnych výziev v daňovom mixe však zostáva nevyriešených. Lepšie využívanie daní podporujúcich rast a zamestnanosť by mohlo pomôcť vytvoriť potrebný rozpočtový priestor a zlepšiť celkovú štruktúru daní.

([15]) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej investičnej banke s názvom Európsky semester 2026 – jarný balík [COM(2026) 200 final].

([16]) OECD (2026), *Taxing Wages 2026* (Zdaňovanie miezd z roku 2026).

(22) Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonávanie nástrojov financovania Únie, naďalej treba systematicky, zmysluplne a včas zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany, a to aj v kontexte európskeho semestra.

(23) Vykonávanie programov politiky súdržnosti, ktoré zahŕňajú podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Fondu na spravodlivú transformáciu (FST) a Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+), v Rakúsku prebieha rýchlejším tempom, než je priemer na úrovni EÚ, a to tak z hľadiska výberu projektov, ako aj z hľadiska platieb. Je dôležité, aby sa zachovala súčasná dynamika a zároveň maximalizoval vplyv investícií v praxi. Rakúsko už v rámci svojich programov politiky súdržnosti prijíma opatrenia na podporu konkurencieschopnosti a rastu. V niektorých oblastiach však môže byť potrebné ďalšie posilnenie vykonávania, a to aj v oblastiach, ktoré sa týkajú energetickej efektívnosti a integrovaného územného a mestského rozvoja. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa rýchlo a účinne realizovali nové investície, ktoré Rakúsko identifikovalo vo svojom strednodobom preskúmaní fondov politiky súdržnosti – najmä tie, ktoré súvisia s piatimi prioritami stanovenými v nariadení o strednodobom preskúmaní ([17]).

(24) Rakúsko čelí viacerým výzvam súvisiacim s udržateľnosťou jeho verejných financií, rozvojom trhu práce a zručností, dynamikou podnikania a konkurencieschopnosťou, pretrvávajúcou závislosťou od fosílnych palív a vysokými cenami energií.

(25) Napriek krokom zameraným na zjednodušenie zakladania podnikov a na rozšírenie škály nástrojov financovania rozširovaniu inovačných firiem naďalej bráni nedostatok rizikového financovania. Miestne trhy s rizikovým a rastovým kapitálom sú v porovnaní s inými poprednými trhmi v EÚ naďalej nedostatočne rozvinuté, zatiaľ čo financovanie startupov v roku 2025 kleslo o 56 % na najnižšiu úroveň od roku 2019. Nedostatky vo financovaní zo zdrojov rizikového kapitálu by sa mohli zmierniť plánovaným zriadením fondu fondov pre startupy a scaleupy a riešením zostávajúcich prekážok, ktoré bránia inštitucionálnym investorom, ako sú dôchodkové fondy a poisťovatelia, investovať do dlhodobých kapitálových nástrojov. Posilnenie doplnkového dôchodkového piliera by takisto mohlo prispieť k prehĺbeniu kapitálového trhu v Rakúsku a mobilizácii dodatočného kapitálu pre inovačné spoločnosti.

(26) Napriek vysokej úrovni investícií do výskumu a vývoja (medzi tromi najlepšími členskými štátmi EÚ) sa to naďalej v obmedzenom rozsahu pretvára do obchodovateľných produktov a prevratných inovácií. Európsky prehľad výsledkov inovácie za rok 2025 poukazuje na pomerne nedostatočnú výkonnosť Rakúska v oblasti zavádzania inovácií výrobkov malými a strednými podnikmi. Na riešenie tohto problému vláda vo svojej priemyselnej stratégii do roku 2035 oznámila opatrenia na zlepšenie spôsobilostí v oblasti výskumu a vývoja a prijala tretí Pakt pre výskum, technológie a inovácie na roky 2027 až 2029 s celkovým finančným krytím vo výške približne 5,5 miliardy EUR. Dôkladné vykonávanie týchto opatrení, a to aj prostredníctvom ďalej posilnenej koordinácie právomocí naprieč ministerstvami a monitorovania zameraného na vplyv, treba na zabezpečenie toho, aby vysoké výdavky Rakúska na výskum a vývoj dosiahli obchodovateľné výsledky v podobe inovácií porovnateľné s poprednými členskými štátmi.

(27) Ďalšou výzvou pre rast a produktivitu zostáva zaostávanie spoločností v zavádzaní pokročilých digitálnych technológií. Pokrok v digitalizácii rakúskeho hospodárstva je naďalej nerovnomerný. MSP vykazujú úroveň základnej digitálnej intenzity, ktorá je mierne nad priemerom EÚ, a zavádzanie umelej inteligencie medzi spoločnosťami sa vyznačuje silnou dynamikou. Napriek tomu je využívanie iných pokročilých digitálnych technológií, najmä cloud computingu a analýzy údajov, zo strany spoločností naďalej pod priemerom EÚ. Na riešenie tohto nedostatku sú naďalej potrebné cielené opatrenia vrátane finančných stimulov, silnejšej podpory zavádzania cloudových a dátových riešení podnikmi a investície do digitálnych zručností.

(28) Administratívna a regulačná záťaž negatívne vplýva na podnikateľské prostredie v Rakúsku, spomaľuje postupy vydávania povolení a od firiem vyžaduje, aby na administratívne úlohy vyčlenili značné zdroje. Tým, že sa umožnil plne digitálny proces registrácie podnikov, sa dosiahol určitý pokrok, no potrebné sú ďalšie významné opatrenia. Navrhovaná reforma obchodného zákonníka má potenciál urýchliť udeľovanie povolení podnikom a znížiť administratívnu záťaž, ale úplné vykonávanie si vyžaduje účinnú spoluprácu na miestnej, regionálnej a spolkovej úrovni.

([17]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1914 z 18. septembra 2025, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1058 a (EÚ) 2021/1056, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na riešenie strategických výziev v rámci strednodobého preskúmania.

(29) Na rakúskych spotrebiteľov má negatívny vplyv nedostatočná hospodárska súťaž v niektorých odvetviach, čo prispieva k vyšším cenám. Územné obmedzenia dodávok majú negatívny vplyv na rakúskych spotrebiteľov v dôsledku výrazne vyšších cien v prípade rovnakých potravín a výrobkov osobnej starostlivosti. Túto situáciu ešte zhoršujú prekážky vstupu na trh. Regulačné obmedzenia v prípade určitých povolaní a poskytovateľov služieb, napríklad v oblasti stavebného inžinierstva, ešte viac limitujú hospodársku súťaž a vytvárajú prekážky, a to aj v prípade cezhraničného poskytovania služieb.

(30) Problémy s cenovou dostupnosťou bývania sa objavili okrem iných faktorov v dôsledku rastúcich stavebných nákladov a klesajúcej ponuky nového bývania, čo znevýhodňuje osoby vstupujúce na trhu s bývaním. Preskúmaním zložitých technických noriem známych ako „ustálená obchodná prax“ s cieľom znížiť požiadavky, ktoré nie sú nevyhnutne potrebné pre bezpečnosť alebo energetickú efektívnosť, by sa mohli pripraviť podmienky pre inteligentné zjednodušenie znižujúce náklady.

(31) Na riešenie vysokých cien energií Rakúsko v roku 2025 prijalo niekoľko opatrení. Okrem krátkodobých opatrení zameraných na zníženie cien energie pre energeticky náročné priemyselné odvetvia a zníženie poplatku za elektrinu na rok 2026 bol prijatý zákon o trhu s elektrinou. Tento nový zákon predstavuje významný posun v regulačnom rámci rakúskeho trhu s elektrinou, keďže pomôže zvýšiť flexibilitu v prípade elektrickej energie a umožňuje uzatvárať zmluvy o nákupe elektriny. Úplné a včasné uplatňovanie zákona o trhu s elektrinou je však nevyhnutné na dosiahnutie udržateľných a štrukturálne nižších cien. Okrem toho závislosť krajiny od zemného plynu pri výrobe elektriny v kombinácii s obmedzenou nefosílnou flexibilitou a čiastočne obmedzenou kapacitou prepojenia naďalej zvyšuje ceny energií, ktoré sú výrazne nad priemerom EÚ. Hoci táto závislosť od zemného plynu pretrváva, Rakúsko prijalo opatrenia na zlepšenie energetickej bezpečnosti diverzifikáciou zdrojov svojich dodávok plynu.

(32) Hoci Rakúsko naďalej napreduje na svojej ceste k prechodu na čistú energiu, fosílne palivá stále predstavovali v roku 2024 viac ako polovicu jeho energetického mixu. Rakúsko bude musieť na splnenie svojich cieľov do roku 2030 zrýchliť tempo rozširovania kapacity a infraštruktúry v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, najmä pokiaľ ide o veternú energiu, v prípade ktorej bola v roku 2025 pridaných len 0,2 GW novej kapacity. Energia z obnoviteľných zdrojov v roku 2025 predstavovala 83,9 % výroby elektrickej energie, pričom vysoký podiel predstavovala vodná energia. Vzhľadom na sezónnu nestálosť vodnej energie a fotovoltiky je veterná energia, ktorá v roku 2024 predstavovala 11,8 % výroby energie z obnoviteľných zdrojov, nákladovo efektívnym doplnkom na zníženie potreby dovozu elektriny, a to najmä v zime. Skrátenie lehôt na vydávanie povolení a určenie dostatočného počtu oblastí zrýchlenia, najmä v prípade veternej energie, bude nevyhnutné na splnenie cieľov stanovených v zákone o rozšírení obnoviteľných zdrojov energie a v národnom energetickom a klimatickom pláne (NEKP). Urýchlenie modernizácie a rozšírenia elektrizačnej sústavy, a to aj cezhraničnej, a zvýšenie uskladňovacej kapacity zostáva zásadným pre prechod na čistú energiu. Na to sú potrebné väčšie investície a rýchlejšie postupy, aj v oblasti vydávania povolení, aby sa do systému mohla integrovať ďalšia výroba energie z obnoviteľných zdrojov.

(33) Súčasné tempo dekarbonizácie je v prípade Rakúska naďalej nedostatočné na splnenie jeho cieľov v oblasti klímy do roku 2030 a cieľa klimatickej neutrality do roku 2040. V roku 2024 emisie skleníkových plynov klesli o 3 %, čo je výrazne menej ako v roku 2023, pričom predbežné odhady naznačujú zvýšenie emisií v roku 2025. Priemyselné emisie v poslednom čase klesli, no tento sektor sa naďalej vyznačuje energetickou náročnosťou a intenzitou emisií. Treba ďalej rozvíjať opatrenia na podporu dekarbonizácie priemyslu a rozvoja čistej priemyselnej infraštruktúry vrátane jej fyzického rozšírenia a regulačných rámcov so zameraním na regióny s vysokou intenzitou emisií. Emisie z dopravy v roku 2024 klesli, najmä v dôsledku zníženia nákladnej dopravy, ale pokrok v tejto oblasti politiky zostáva obmedzený. Bude dôležité postupne rušiť dotácie na fosílne palivá a urýchliť elektrifikáciu dopravy vrátane cestnej nákladnej dopravy. Ďalšie znižovanie emisií bude závisieť aj od zlepšenia energetickej efektívnosti v priemysle, doprave a budovách, a to aj prostredníctvom regulačných reforiem týkajúcich sa predpisov v oblasti prenájmu a nehnuteľností s cieľom uľahčiť obnovu budov.

(34) Trh práce čelí výzvam pri uspokojovaní dopytu po pracovnej sile v kontexte starnutia obyvateľstva a relatívne vysokého zdanenia práce a vysokých príspevkov na sociálne zabezpečenie, ktoré patria medzi najvyššie v EÚ. Zamestnanosť naďalej postupne rástla, a to najmä v dôsledku zvýšenia zákonného veku odchodu do dôchodku pre ženy. Priemerný počet obvykle odpracovaných hodín za týždeň zostal nízky na úrovni 35,8 hodiny (v porovnaní s 37,3 hodiny na úrovni EÚ). Miera účasti žien na trhu práce bola v roku 2025 na úrovni 75,1 % a miera ich zamestnanosti na úrovni 74,2 %, čo je nad príslušnými priemermi EÚ, ale pod mierami dosahovanými v prípade mužov (82,7 % a 81 % v uvedenom poradí). Rakúsko má zároveň aj jeden z najväčších rodových rozdielov v zamestnanosti na čiastočný úväzok v EÚ, a to v rozsahu 37,1 percentuálneho bodu v roku 2025, pričom takmer polovica všetkých žien (49,6 %) pracuje na čiastočný úväzok. Vysoké daňovo-odvodové zaťaženie práce odrádza od prechodu z práce na čiastočný pracovný čas na prácu na plný pracovný čas, čo prispieva k nedostatku pracovnej sily a obmedzuje hospodársky potenciál. Napriek zlepšeniam v rozširovaní vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve je jeho pokrytie a prístup k nemu v jednotlivých spolkových krajinách naďalej nerovnomerné. Hlavnými príčinami toho sú fragmentácia systému riadenia, financovanie a nedostatok zamestnancov. Povinný rámec kvality s jasnými normami kvality by mohol pomôcť riešiť nerovnakú kvalitu na miestnej úrovni.

(35) Vzhľadom na kľúčovú úlohu ľudského kapitálu pri posilňovaní konkurencieschopnosti a strategickej autonómie Únie Rada v roku 2026 odporučila, aby členské štáty prijali opatrenia na urýchlené riešenie štrukturálnych výziev súvisiacich s ľudským kapitálom v oblasti zručností, vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré bránia konkurencieschopnosti. K vykonávaniu odporúčania Rady týkajúceho sa ľudského kapitálu v Únii môžu prispieť aj odporúčania na rok 2026 adresované Rakúsku.

(36) Nedostatok pracovnej sily začal klesať, no stále zostáva na pomerne vysokej úrovni. Nedostatok požadovaných zručností a regionálny nesúlad naďalej bránia náboru kvalifikovaných remeselníkov na pracovné miesta, ktoré si vyžadujú kvalifikáciu na strednej úrovni. Vysoká miera voľných pracovných miest v niektorých regiónoch je v kontraste s relatívne vysokou nezamestnanosťou v iných regiónoch. Medzi prekážky regionálnej mobility pracovnej sily patria rozdiely v cenách nájomného, dostupnosti sociálneho bývania a rozdiely v dostupnosti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve pre deti mladšie ako tri roky. Hoci je systém odborného vzdelávania a prípravy dobre rozvinutý, čelí čoraz väčším výzvam. Približne 24 500 učňov-uchádzačov o zamestnanie sa v roku 2025 nedokázalo umiestniť na trhu práce, pričom malé a stredné podniky (MSP) čelia väčším výzvam. Obavy vyvoláva aj kvalita odbornej prípravy vrátane používania digitálnych nástrojov.

(37) Výsledky v oblasti zamestnanosti starších ľudí, nízkokvalifikovaných pracovníkov a ľudí s migrantským pôvodom sú v porovnaní s priemerom EÚ naďalej slabé. Nedávne reformy na zvýšenie zamestnanosti zahŕňajú podporu opätovného zamestnania starších dlhodobo nezamestnaných, obmedzenejší prístup k predčasnému odchodu do dôchodku, zavedenie čiastočného dôchodku a oznámenie daňových stimulov pre prácu po dosiahnutí zákonného veku odchodu do dôchodku. Politiky v oblasti integrácie do trhu práce pre ľudí s migrantským pôvodom a nízkokvalifikovaných uchádzačov o zamestnanie sú však naďalej nedostatočné. Zvýšené úsilie o zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu spolu s posilnenou koordináciou budúcej „stratégie celoživotného vzdelávania do roku 2040“ medzi spolkovými krajinami a spolkovou úrovňou by mohli ďalej zlepšiť základné zručnosti a zvýšiť integráciu oboch skupín do trhu práce.

(38) Sociálna situácia v Rakúsku sa v roku 2025 zhoršila, keďže sa zvýšil podiel ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením. Nízke príjmy rástli pomalším tempom ako priemerné príjmy a znížila sa účinnosť vplyvu sociálnych transferov na znižovanie chudoby. Neúmerne postihnuté boli deti, pričom každé štvrté dieťa bolo ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením, čo od roku 2024 predstavuje nárast o 3,5 percentuálneho bodu a prekračuje priemer EÚ. Úrovne rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia sa zvýšili aj v prípade osôb s nízkou kvalifikáciou a osôb narodených mimo EÚ. Napriek nedávnym reformám pretrváva potreba zlepšiť dostupnosť a primeranosť kurzov odbornej prípravy pre osoby s migrantským pôvodom a nízkokvalifikované osoby. Zamestnateľnosť by zlepšili najmä dostatočné kurzy nemeckého jazyka. Okrem toho majú mnohí pracovníci z krajín mimo EÚ nadmernú kvalifikáciu (45,4 % v roku 2025) v porovnaní s Rakúšanmi (23 %) a inými štátnymi príslušníkmi členských štátov EÚ (32,2 %), keďže Rakúsko v súčasnosti nemá štandardizovaný vnútroštátny systém uznávania zahraničných kvalifikácií. Rýchlejšie a jednotnejšie uznávanie kvalifikácií by mohlo mobilizovať nedostatočne využitý potenciál na trhu práce, napomáhať integrácii migrantov a prispievať k znižovaniu ich rizík chudoby.

(39) Rakúsko naďalej čelí výzvam pri zvyšovaní úrovne základných zručností. Približne jednému zo štyroch študentov chýbajú základné zručnosti a tento podiel je výrazne vyšší u študentov zo znevýhodneného prostredia a s migrantským pôvodom. Rakúsko zaostáva pri dosahovaní cieľovej hodnoty európskeho vzdelávacieho priestoru s podvýkonnosťou menej než 15 % do roku 2030, pričom existujú veľké sociálno-ekonomické a regionálne rozdiely. Miera predčasného ukončenia školskej dochádzky sa zvyšuje, najmä medzi znevýhodnenými študentmi narodenými v krajine a študentmi s migrantským pôvodom. Vzdelávacie výstupy sú v jednotlivých spolkových krajinách stále nerovnomerné, pričom pretrvávajúci nedostatok učiteľov a zamestnancov obmedzuje schopnosť tieto vzdelávacie výstupy zlepšovať. Integráciu, zamestnateľnosť a sociálnu súdržnosť by zlepšilo udržanie mladých ľudí vo všeobecnom vzdelávaní pomocou systematických nadväzujúcich systémov, cielená podpora kombinujúca základné zručnosti, jazykové vzdelávanie, riešenie nedostatku učiteľov a zamestnancov a propagácia inkluzívnej odbornej prípravy učiteľov a flexibilné spôsoby poskytovania druhej šance. Rakúska vláda stanovila dôležité opatrenia na riešenie týchto výziev, ako je program „Chancenbonus“

(40) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2026 odporučila, aby členské štáty eurozóny prijali opatrenia na plnenie odporúčania týkajúceho sa hospodárskej politiky eurozóny na rok 2026, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti. V prípade Rakúska odporúčanie č. 1 pomáha pri vykonávaní prvého, druhého, tretieho a piateho odporúčania týkajúceho sa eurozóny, odporúčanie č. 2 pomáha pri vykonávaní štvrtého odporúčania týkajúceho sa eurozóny, odporúčanie č. 3 pomáha pri vykonávaní siedmeho, deviateho a jedenásteho odporúčania týkajúceho sa eurozóny, odporúčanie č. 4 pomáha pri vykonávaní siedmeho odporúčania týkajúceho sa eurozóny a odporúčanie č. 5 pomáha pri vykonávaní piateho odporúčania týkajúceho sa eurozóny,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Rakúsko v rokoch 2026 a 2027 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Naďalej dodržiavať maximálne miery rastu čistých výdavkov, ktoré odporučila Rada 8. júla 2025, s cieľom odstrániť nadmerný deficit a zároveň využiť flexibilitu podľa národnej únikovej doložky, ktorú aktivovala Rada. Posilniť celkové výdavky na obranu a bezpečnosť a pripravenosť v súlade s bodom 53 záverov Európskej rady z 19. marca 2026 a súčasne zabezpečiť udržateľnosť dlhovej služby a efektívnosť výdavkov, ako aj postupnú úpravu rozpočtu s cieľom udržiavať výdavky na obranu na štrukturálne vyššej úrovni. Zabezpečiť, aby opatrenia prijaté na zmiernenie vplyvu zvýšenia cien energií boli dočasné, zamerané na ochranu zraniteľných domácností alebo na riešenie potrieb energeticky náročných podnikov, aby sa zachovali stimuly na úspory energie a aby sa zabezpečilo, že ich fiškálne náklady budú zlučiteľné so záväzkami vyplývajúcimi z fiškálneho rámca EÚ. Naďalej vykonávať súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ predĺženého obdobia úprav, ako to odporučila Rada 8. júla 2025. Prijať rozhodné opatrenia na zabezpečenie udržateľnosti verejných financií, a to aj zlepšením fiškálnej udržateľnosti systémov zdravotnej starostlivosti, dlhodobej starostlivosti a dôchodkových systémov, okrem iného zefektívnením nemocničnej infraštruktúry, zlepšením nákladovej účinnosti zdravotnej starostlivosti a dlhodobej starostlivosti, posilnením digitalizácie a prevencie chorôb podporiť kontrolu výdavkov a výrazným zvýšením skutočného veku odchodu do dôchodku. Zjednodušiť a zracionalizovať fiškálne vzťahy a právomoci na všetkých úrovniach verejnej správy a zabezpečiť jasné zosúladenie úloh v oblasti financovania a výdavkov. Zlepšiť daňový mix fiškálne neutrálnym spôsobom v záujme zníženia vysokého daňovo-odvodového zaťaženia práce.

2. Zabezpečiť kontinuitu reforiem a investícií realizovaných v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Udržať dynamiku vykonávania programov politiky súdržnosti, vo vhodných prípadoch na základe prerozdelenia prostriedkov na strategické priority a flexibility, ktoré sa dohodli v kontexte strednodobého preskúmania rámca politiky súdržnosti.

3. Podporovať dynamiku podnikania, zakladanie a rast mladých spoločností, a to aj poskytnutím lepšieho prístupu k rizikovému kapitálu a kapitálu na rozširovanie a uľahčením kapitálových investícií realizovaných inštitucionálnymi investormi a posilnením doplnkových dôchodkových systémov. Zlepšiť premietnutie vysokých úrovní investícií do výskumu a vývoja do oblasti trhovo využiteľných riešení a zintenzívniť využívanie pokročilých digitálnych technológií v podnikoch. Zjednodušiť reguláciu a znížiť administratívnu záťaž, najmä pre MSP, a to aj urýchlením postupov vydávania povolení. Riešiť regulačné prekážky v sektore služieb a posilniť hospodársku súťaž s cieľom znížiť ceny. Riešiť otázku vysokých stavebných nákladov.

4. Uplatňovať zákon o elektrine, zlepšiť flexibilitu energetického systému a stimulovať zmluvy o nákupe elektriny. Zvýšiť energetickú efektívnosť, znížiť celkovú závislosť od fosílnych palív a urýchliť zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov a potrebnej infraštruktúry, najmä zjednodušením postupov vydávania povolení a vytvorením osobitných oblastí zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Ďalej znižovať emisie, najmä v sektore dopravy, a to aj podporou dekarbonizácie priemyslu, najmä v regiónoch s vysokou intenzitou emisií.

5. Vytvoriť stimuly na zvýšenie celkového počtu odpracovaných hodín a účasti žien na trhu práce na plný pracovný čas, a to aj zlepšením rámcových podmienok a najmä kvality a dostupnosti služieb starostlivosti o deti. Riešiť nedostatok kvalifikovaných pracovníkov a regionálny nesúlad, a to aj zlepšením výsledkov na trhu práce v prípade starších pracovníkov a znevýhodnených skupín, ako sú osoby s migrantským pôvodom, a to aj prostredníctvom uznávania ich kvalifikácií. Zvyšovať úroveň základných zručností od útleho veku.

V Bruseli 10. júla 2026

Za Radu

predseda

S. HARRIS